

ved tredie Behandling. Hvis man herimod vil sige: At det er godt nok, men det maa dog være forsættigt, at den er kommen ind; saa siger jeg; Det er ikke min Mening, men i saa Fald saaer Sagen et ganske andet Udseende. Hvis man forsættelig har villet ignorere Landstinget, saa er der saa meget mere Grund for Landstinget til ikke at indlade sig paa at lade Paragraphen blive staaende. Vi have sandelig seet mange mærkelige Exempler paa den hos os saa berømte Forsonlighedspolitik, og vi have ogsaa seet Resultaterne deraf. Jeg troer, at man ved at vise Forsonlighedspolitik derved, at man giver efter i sine Rettigheder, ikke opnaaer virkelig Forsoning, men kun fremkalder langt hderligere og bestandig mere nærgaaende Paastande. Jeg maa desuden gjøre opmærksom paa, at Landstinget ikke blot her staaer paa sin Ret, men at det ogsaa har en Forpligtelse, som efter min Oberbeviisning medfører Ansvar. Naar en politisk Institution har tabt den Betydning, som retlig tilkommer den, har det i Reglen været denne Institutions Bereres egen Skyld. Jeg har derfor den Oberbeviisning, at Landstinget ikke i denne Sag vil give sig selv et Dementi — blandt de mange danske Udtryk, man kunde sætte istedetfor dette fremmede Ord, kan jeg ikke i Dieblisset finde noget, som tillader mig at udtrykke min Tanke paa en parlamentarisk Maade. Jeg skal derfor holde paa dette, idet jeg skal slutte med paa det Bedste at anbefale det høitærede Landsting at stemme for mit Forslag.

Indenrigsministeren ad interim: Jeg kan ikke lægge den Vægt paa det stillede Endringsforslag, som den ærede Forslagsstiller lægger derpaa. Der indløb efter min Mening forskellige Uensagtigheder i den ærede Forslagsstillers Tale. Han fremhævede saaledes, at der skulde være en væsentlig Forskjel mellem det oprindelig forelagte Grundlovsudkast og Grundloven, som den blev vedtagen. Det forholder sig ikke saa. Ogsaa efter det oprindelig forelagte Grundlovsudkast vare Landstinget og Folkethinget stillede eens med Hensyn til Finansloven, kun at denne først skulde forelægges Folkethinget. Der var rigtignok foreflaaet, at Landstinget skulde vælge en og Folkethinget to lønede Revisorer, medens efter Grundloven hvert Thing

vælger to Revisorer; jeg veed ikke, om det skulde være deri, at den ærede Landstingsmand vilde see nogen afgjørende Forskjel. Dernæst undrede han sig over, at man ikke havde sat Bevillingsparagraphen ind i de Love, der først vare forelagte Landstinget. Han sagde, at der var saadanne Love, hvori der ikke var blevet indsat nogen Bevillingsparagraph, efter at de vare komne ned til Folkethinget. Efter min Opfattelse kunde man ikke indsætte nogen Bevillingsparagraph i disse Love; naar der skulde see en Tilføjning, maatte det see paa den Maade, at de nødvendige Udgifter henvistes til Bevilling paa en Tillægsbevillingslov. Men jeg skal ikke forbyde mig i disse Spørgsmaal, som ere blevne saa vidtløftig forhandlede. Jeg har tilstrækkelig uvilket mine Ansuelser om dette Punkt for Landstinget. Jeg kan imidlertid ikke tilbageholde, at en Samstemning i Ansuelser virkelig er nødvendig for at tilvejebringe Love, og for overhovedet at kunne komme frem. Om man vil kalde denne Samstemning en Forsoning, det forekommer der mig ikke at kunne være Noget at erindre imod; men det er ganske vist, at dersom hvert Thing vil trække til sin Side og Regjeringen maaskee til en tredie, saa opnaaes der ingen Samstemning. Jeg antager, at der hos ethvert af Thingene saavel som hos Regjeringen maa være en Bestræbelse efter Samvirken, en Sagen efter Samstemning, selv om det maatte see med nogen Opoffrelse af, hvad man maaskee i enkelte Punkter kunde ansee for at være bedre; der udfordres altid til Samstemning, at man ikke holder paa sine Ansuelser i alle Enkeltheder. Jeg tør derfor ikke forstaae den ærede Landstingsmand saaledes, som om han nu vilde heise Krigsbanneret eller mene, at dette skulde være et gunstigt Varsel for at tilvejebringe et heldigt Lovgivningsarbejde. Jeg skal villig indrømme, at denne Bevillingsparagraph er bleven brugt ogsaa efter min Mening i for stort et Omfang; jeg indrømmer, at naar man vil indføre den i alle Love, hvori der findes en lille Bevilling, saa er det urigtigt. Den fandtes f. Ex. i Loven om Fæstets Overgang til Selveiendom paa de offentlige Stiftelsers Gods, og naar man indførte den der, kunde man indføre den saa at sige i alle Love eller dog i en overordentlig